

آشنایی با مدیریت توسعه وقف و مشارکت‌های اجتماعی

بنیاد بهره‌وری موقوفات آستان قدس رضوی

اجتماعی واقع در مشهد، بلوار خیام، بین خیام ۳۳ و ۳۵، ساختمان بنیاد بهره‌وری موقوفات

● چه چیزهایی را می‌توان وقف کرد:

- اموال و دارایی اعم از منقول و غیرمنقول از قبیل زمین، خانه، باغ، واحد تجاری، وسیله نقلیه و...
- سهام شرکت‌های فعال در بورس و فرابورس کشور
- سپرده‌های بانکی
- وجوه نقد
- حقوق معنوی از قبیل حق تألیف، حق اختراع
- نشان تجاری (برند) و...

● رویکرد پیشنهادی جهت جذب وقف‌های جدید:

- ۱- وقف سلامت: شامل تمامی وقف‌هایی که مصرف آن در حوزه تأمین دارو و درمان زائر و مجاور باشد
- ۲- وقف فرهنگی: شامل تمامی وقف‌هایی که مصارف آن در امورات فرهنگی حرم مطهر رضوی و حوزه‌های اقماری آستان قدس رضوی باشد
- ۳- وقف اجتماعی: شامل تمامی وقف‌هایی که مصارف آن مربوط به توانمندسازی محرومین و رفع نیاز آن‌ها خواهد شد که در این خصوص اولویت با زائرین، ساکنین قراء وقفی و مجاورین است
- ۴- وقف عمرانی حرم مطهر رضوی: شامل تمامی وقف‌نامه‌هایی که مصارف آن مربوط به امور عمرانی حرم مطهر رضوی باشد
- ۵- وقف خدماتی حرم مطهر رضوی: شامل تمامی وقف‌نامه‌هایی که مصارف آن مربوط به امورات جاری حرم مطهر از قبیل تنظیف، تطهیر، تعمیر، فرش و... باشد
- ۶- وقف علم و فناوری: شامل تمامی وقف‌نامه‌هایی که مصارف آن در زمره توسعه فناوری‌های نوین و تولید دانش منطبق با کارکردهای متنوع آستان قدس رضوی در حوزه اقتصادی (کشاورزی، صنعت و خدمات) باشد.
- ۷- ساز و کار جذب وقف‌های خرد خیرین در قالب ۷-۱- وقف مشارکتی (جمع) ویژه پروژه‌های خاص حرم مطهر رضوی (ع) که در حال حاضر برای شش مورد در حال پیگیری است
- ۷-۲- وقف سهام، مراحل ایجاد صندوق وقف سرمایه با همکاری شرکت کارگزاری بورس و سازمان بورس کشور در حال نهایی شدن است
- ۷-۳- وقف پول، برابر استفتاء انجام شده از مقام معظم رهبری، زمینه وقف سپرده‌های بانکی و وقف عین پول با هدف مشارکت در وقف‌های جمعی فراهم شده است
- ۸- وقف حقوق معنوی: شامل حق تألیف، حق نشر (چاپ)، برند، حق اختراع و ابداع، حق تصحیح، حق تصنیف و...
- ۹- وقف خدمت: شامل وقف تخصص واقف در امور تدریس، وکالت، امور فنی و مهندسی، امور قضایی و...

بنا بر ابلاغ ساختار سازمانی جدید آستان قدس رضوی در نیمه دوم سال ۱۳۹۹ شمسی و به منظور توجه ویژه به امر تبلیغ، ترویج، جذب و توسعه موقوفات حضرت رضا(ع) و جلب مشارکت‌های اجتماعی در مسیر این سنت حسنه، مدیریت توسعه وقف و مشارکت‌های اجتماعی ذیل حوزه ستادی بنیاد بهره‌وری موقوفات تشکیل شد و ساختار تفصیلی آن در تیرماه ۱۴۰۰ شمسی تصویب و ابلاغ شد.

به موجب ساختار تفصیلی مورد اشاره، مدیریت توسعه وقف و مشارکت‌های اجتماعی دارای دو اداره «توسعه و ترویج وقف و نذر» و «پذیرش وقف و مشارکت‌های اجتماعی» بوده که امور محوله را در چارچوب اعلام شده پیگیری می‌کنند. نظر به سهولت دسترسی مخاطبان به مشاوره‌های لازم بر پایه وقف، صلح و هبه با اهتمام و مساعدت حوزه‌های مسئول و همکاری اداره کل نذورات آستان قدس رضوی، دفاتر راهنما و مشاوره وقف و نذر در حرم مطهر رضوی (صحن‌های آزادی، انقلاب و جمهوری اسلامی) ایجاد و با حضور فعال مشاوران، زمینه راهنمایی و ارائه مشاوره به متقاضیان فراهم شد. علاوه بر این شماره تماس مستقیم ۰۵۱۳۷۶۵۷۵۸۸ نیز آماده پاسخگویی به متقاضیان وقف بوده و علاقه‌مندان می‌توانند در وقت اداری با تماس تلفنی و در سایر اوقات با ارسال پیام صوتی تقاضای خود را ارائه و مشاوره لازم را دریافت کنند.

با توجه به رویکرد فعلی آستان قدس رضوی، زمینه جذب وقف نقود (وقف پول و سپرده بانکی) و وقف مشارکتی متقاضیان وقف فراهم شده و به همین منظور شماره حساب متمرکز ۰۵۱۳۷۶۵۷۵۸۸ نیز نزد بانک ملت شعبه آستان قدس رضوی ایجاد شده است و متقاضیان وقف یا علاقه‌مندان به مشارکت در وقف‌های جمعی می‌توانند نسبت به وقف خود در کمترین زمان ممکن اقدام کنند.

علاوه بر این با همکاری کمیته فقهی بورس کشور، زمینه ایجاد نخستین صندوق وقف سرمایه در شرکت کارگزاری بورس رضوی فراهم شده و علاقه‌مندان در حوزه بورس کشور که قصد وقف سهام خود را داشته باشند می‌توانند از این طریق نسبت به ثبت وقف خود اقدام کنند.

● چگونه وقف کنیم:

- مراجعه به دفاتر راهنما و مشاوره وقف حرم مطهر رضوی در صحن‌های آزادی، انقلاب و جمهوری اسلامی
- مراجعه به دبیرخانه کانون‌های خادمیاری مراکز استان‌های کشور
- مراجعه به مدیریت‌ها و ادارات تابعه معاونت بهره‌وری املاک و اراضی در سراسر کشور
- مراجعه به سایت باب الجواد(ع) در رابطه با وقف‌های مشارکتی
- مراجعه به سایت بنیاد بهره‌وری موقوفات
- مراجعه به مدیریت توسعه وقف و مشارکت‌های

می‌خواند که مظهر ایستادگی بر صراط مستقیم حق و حقیقت است و پناه همه درمانده‌ها که راهشان را در ظلمات زمین گم کرده‌اند.

پذیرایی آغاز می‌شود و لذت غذا خوردن در وسط صحن امام حسن مجتبی(ع) از جنس لذت‌های دنیایی نیست؛ از سنخ خوردن و آشامیدن، نه. ماجرا متفاوت‌تر از این حرف‌هاست. نشستن سر این سفره و این سفره‌ها از جنس نشستن بر سفره تنعم حضرت پروردگار است. از جنس خوردن‌ها و آشامیدن‌های آن جهانی....

پذیرایی هم درست برابر وقف‌نامه است؛ «دو خورش» حالا امشب در صحن امام حسن مجتبی(ع) شده یک دیس پلو با جوجه کباب و رولت گوشت و «افشره قند» همین نوشابه لیموندی است که حسابی خنک است و خنک‌ایش حسابی می‌چسبد در این هوای خنک شهریور ماهی.

پیرمرد عرقچین به سر چند تا سفره آن طرف‌تر نشست است و همان طور که سرش پایین است دارد به صحبت‌های بغلی‌اش گوش می‌دهد که لابد اصلاً حواسش نیست که غذا دارد یخ می‌کند. حتماً بغل دستی دارد توضیح می‌دهد که بناست هیئت امسال در دهه آخر صفر چه کار کند، چه نوحه‌ای بخوانند و چطور دم بگیرند.... من اما حواسم جمع است. دارم سعی می‌کنم تصویری از مهدی قلی خان قرایی در ذهنم رسم کنم. از خودم می‌پرسم تا امسال چند نفر نشسته‌اند سر سفره‌ای که او پهن کرده است؛ سفره‌ای که به برکت وجود مقدس حضرت رضا(ع) جمع‌شدنی نیست.